

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Karla Šimky a Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobce: **N. V. T.**, zastoupen Mgr. Naďou Smetanovou, advokátkou, se sídlem 28. Října 1001/3, Praha 1, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem náměstí Hrdinů 1643/3, Praha 4, proti rozhodnutí žalované ze dne 21. 4. 2020, č. j. MV-43394-4/SO-2020, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové - pobočky v Pardubicích ze dne 29. 9. 2021, č. j. 52 A 56/2020 - 139,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalované **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Rozhodnutím žalované ze dne 21. 4. 2020 (poznámka NSS: krajský soud v rozsudku uvádí nesprávné datum), č. j. MV-43394-4/SO-2020 (dále jen *„napadené rozhodnutí“*), bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen *„prvostupňový správní orgán“*), ze dne 16. 1. 2020 (poznámka NSS: krajský soud v rozsudku uvádí nesprávné datum), č. j. OAM-35138-21/DP-2018 (dále jen *„prvostupňové správní rozhodnutí“*), kterým byla zamítnuta žádost žalobce o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu dle § 44a odst. 3 ve spojení s § 35 odst. 3 a § 37 odst. 2 písm. a) v návaznosti na § 56 odst. 1 písm. j) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen *„zákon o pobytu cizinců“*), a to z důvodu zjištění jiné závažné překážky pobytu účastníka řízení na území České republiky.

[2] Žaloba byla nejprve Krajským soudem v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích (dále jen „*krajský soud*“) usnesením ze dne 29. 9. 2020, č. j. 52 A 56/2020 – 52, odmítnuta pro opožděnost. Toto usnesení zrušil Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 8. 12. 2020, č. j. 2 Azs 346/2020 – 34, a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení. Poté krajský soud žalobu projednal věcně, přičemž se ztotožnil se závěrem správních orgánů o výkonu nelegální práce žalobce na území České republiky. Vycházel přitom z výpovědi žalobce a z rozhodnutí Oblastního inspektorátu práce pro Jihomoravský kraj a Zlínský kraj (dále jen „*OIP*“) ze dne 11. 3. 2019, č. j. 25822/9.30/18 – 17 (potvrzeného rozhodnutím Státního úřadu inspekce práce ze dne 18. 9. 2019, č. j. 4295/1.30/19-12), jímž byla VIETVANDA, spol. s r. o. (dále jen „*VIETVANDA*“) uznána vinnou ze spáchání přestupku dle § 140 odst. 1 písm. c) zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti (dále jen „*zákon o zaměstnanosti*“), kterého se dopustila tím, že dne 6. 2. 2018 několika osobám vietnamské státní příslušnosti včetně žalobce umožnila výkon závislé práce mimo pracovněprávní vztah, čímž porušila § 3 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce (dále jen „*zákoník práce*“), a § 89 odst. 2 zákona o zaměstnanosti.

[3] Krajský soud konstatoval, že rozhodnutí OIP a Státního úřadu inspekce práce jsou ze své povahy veřejnými listinami, proto pro ně platí presumpce správnosti; účastník řízení není zbaven obrany, musí však tvrdit, že obsah veřejných listin je nesprávný a ohledně tohoto nese důkazní břemeno. Žalobce odkazoval na skutečnosti, které uvedl ve výpovědi před prvostupňovým správním orgánem, neboť dle jeho názoru výkon nelegální práce vyvracejí. Krajský soud konstatoval, že totožné skutečnosti byly tvrzeny rovněž v řízení o přestupku se společností VIETVANDA a byly tak posouzeny i s dalšími zjištěnými skutečnostmi. Závěrem orgánů činných na úseku zaměstnanosti bylo, že se fakticky jedná o závislou práci, a tyto závěry byly přesvědčivě odůvodněny; krajský soud proto neshledal důvod vyvrátit presumpci jejich správnosti a znovu do hloubky posuzovat činnost žalobce jako osoby samostatně výdělečně činné (dále jen „*OSVČ*“). Krajský soud se plně ztotožnil s napadeným i prvostupňovým správním rozhodnutím a neměl pochyb o tom, že žalobce vykonával nelegální práci.

[4] Na prvostupňovém správním orgánu (a žalované) bylo posouzení, zda výkon nelegální práce v tomto případě je závažnou překážkou pobytu cizince na území. Krajský soud uvedl, že z kontextu obou rozhodnutí je patrné, že správní orgány potřebnou intenzitu porušení pravidel shledali v dlouhodobosti výkonu nelegální práce, jelikož ta měla trvat od počátku platnosti posledního pobytového oprávnění. S jejich hodnocením se krajský soud opět ztotožnil. Měl za to, že nelegální práci žalobce vykonával od ledna 2017, což vyplynulo i z jeho tvrzení před správními orgány a v žalobě.

[5] Krajský soud se neztotožnil ani s námitkou žalobce o zásahu do jeho soukromého a rodinného života; byť žalovaná nepostupovala správně, když se nevyjádřila ke skutečnostem, které žalobce doplnil v odvolání, toto pochybení nemělo za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. Krajský soud upozornil na to, že tvrzené snížení životní úrovně rodiny žalobce (jeho žena a děti žijí ve Vietnamu) není nepřiměřeným dopadem do osobního či rodinného života.

II. Kasační stížnost žalobce a vyjádření k ní

[6] Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále jen „*stěžovatel*“) kasační stížnost, ve které navrhl napadený rozsudek zrušit a věc vrátit krajskému soudu k dalšímu řízení. Rozsudek je dle jeho názoru částečně nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů; krajský soud rovněž nesprávně posoudil právní otázku a skutková podstata, z níž správní orgány vycházely, nemá oporu ve spisovém materiálu.

[7] V kasační stížnosti stěžovatel upozorňuje na to, že výkon nelegální práce je přestupkem dle § 139 odst. 1 písm. c) zákona o zaměstnanosti, ale on sám nebyl ze spáchání tohoto přestupku uznán vinným, nebylo s ním ani zahájeno správní řízení. Přitom pouze inspektoráty práce jsou oprávněny k tomu, aby konstatovaly porušení zákona na úseku pracovněprávních předpisů.

[8] Pokud správní orgány konstatují výkon nelegální práce, který následně vyhodnotí jako závažnou překážku pobytu cizince na území, musí být toto konstatování řádně odůvodněno; odkaz na rozhodnutí, kterým byl jiný subjekt uznán vinným za to, že výkon nelegální práce umožnil, dle stěžovatele řádným odůvodněním není. Takové odůvodnění by mělo obsahovat popis znaků podnikání a závislé práce, načež tyto znaky musí být aplikovány na konkrétní případ. Skutečnosti uvedené stěžovatelem při výslechu (nehlásí nikomu dovolenou, přestávky si určuje sám, má vlastní pracovní pomůcky atd.) jsou s těmito znaky v rozporu; správní orgány se s tím však nikterak nevypořádaly.

[9] Stěžovatel také zdůrazňuje, že nebyl účastníkem v řízení se společností VIETVANDA a nebyl slyšen ani jako svědek; jeho konkrétní činnost není v rozhodnutích popsána. Nesouhlasí s tvrzením krajského soudu o tom, že by měl prolamovat presumpci správnosti těchto rozhodnutí. Nemůže posoudit, zda společnost VIETVANDA umožnila někomu výkon nelegální práce, jeho se to netýká. Správní orgány ani krajský soud se nezabývaly pojmovými znaky podnikání a závislé práce; v tomto ohledu je napadený rozsudek nepřezkoumatelný.

[10] Pokud by byl konstatován výkon nelegální práce po dobu jednoho dne, nelze takové jednání kvalifikovat jako jinou závažnou překážku. Závěr krajského soudu o tom, že žalobce vykonává nelegální práci od ledna 2017, nemá oporu ve spisovém materiálu, kde je mimo jiné založena *Rámcová smlouva o dílo* uzavřená mezi stěžovatelem a společností E-LEXICON spol. s r.o. (dále jen „*E-LEXICON*“) ze dne 10. 10. 2018. Stěžovatel uvedl, že pro E-LEXICON pracuje od začátku roku 2017 a společnost VIETVANDA nezná.

[11] Závěrem stěžovatel namítal pochybení krajského soudu ve vztahu k jeho vypořádání námitky nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí ohledně posouzení dopadů rozhodnutí na jeho soukromý a rodinný život, neboť krajský soud nahradil chybějící úvahy žalované svými vlastními a omezil se pouze na ekonomickou rovinu. Stěžovatel navíc má v České republice zařízen soukromý život, neboť zde žije déle než dvanáct let. Rozpornost napadeného rozhodnutí s mezinárodními závazky (čl. 8 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod) krajský soud neřešil vůbec. Zamítnutí žádosti stěžovatele o prodloužení platnosti k dlouhodobému pobytu fakticky představuje povinnost území České republiky opustit, přičemž „*tento zásah (zejména) do soukromého života žalobce není odůvodněn národní bezpečností, hospodářským blahobytem země, předcházením nepokojů a zločinnosti, ochranou zdraví, morálky ani práv a svobod jiných.*“ Krajský soud se s tímto nijak nevypořádal, proto je dle stěžovatele napadený

rozsudek v tomto ohledu rovněž nepřezkoumatelný.

[12] Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedla, že vzhledem k totožnosti uplatňovaných námitek odkazuje na své rozhodnutí a napadený rozsudek krajského soudu.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[13] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval posouzením, zda byly splněny podmínky řízení. Zjistil, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, vůči němuž je přípustná ve smyslu § 102 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „*s. ř. s.*"), stěžovatel je v řízení zastoupen advokátkou dle § 105 odst. 2 s. ř. s. a jsou naplněny i obsahové náležitosti stížnosti dle § 106 s. ř. s.

[14] Nejvyšší správní soud zkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a přípustně uplatněných důvodů. Stěžovatel napadá rozsudek krajského soudu z důvodů dle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s.

[15] Kasační stížnost není důvodná.

III. A Nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku

[16] Nejvyšší správní soud se se v první řadě zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku, neboť jen u rozhodnutí přezkoumatelného lze zpravidla vážit další kasační námitky. Stěžovatel namítal, že správní orgány postavily rozhodnutí na základě přestupku společnosti VIETVANDA, což se jeho netýká; správní orgány ani krajský soud se nezabývaly pojmovými znaky podnikání a závislé práce, ač tak měly učinit, a z tohoto důvodu je napadený rozsudek nepřezkoumatelný. Nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku stěžovatel spatřuje také v absenci vypořádání se s námitkou rozpornosti napadeného rozhodnutí s čl. 8 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.

[17] K obsahu samotného pojmu nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů se Nejvyšší správní soud mnohokrát vyjadřoval, odkazuje proto na své rozhodnutí ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 – 75, dle kterého „[n]*epřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů je založena na nedostatku důvodů skutkových, nikoliv na dílčích nedostatcích odůvodnění soudního rozhodnutí. Musí se přitom jednat o vady skutkových zjištění, o něž soud opírá své rozhodovací důvody. Za takové vady lze považovat případy, kdy soud opřel rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, případně zjištěné v rozporu se zákonem, anebo případy, kdy není zřejmé, zda vůbec nějaké důkazy byly v řízení provedeny.*"

[18] Zdejší soud rovněž k této otázce již vyslovil, že přestože je nutné důsledně trvat na dostatečném odůvodnění z hlediska ústavních principů, nelze k tomuto přistupovat zcela dogmaticky (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 4. 2009, č. j. 9 Afs 70/2008 - 130). Platí, že z odůvodnění jako celku musí být jasný názor soudu na aspekty rozhodované věci. Nelze „*povinnost soudu řádně odůvodnit rozhodnutí chápat tak, že musí být na každý argument strany podrobně reagováno*" (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 3. 2010, č. j. 5 Afs 25/2009 – 98). Případné dílčí nedostatky či

nízká kvalita rozsudku nezpůsobují samy o sobě jeho nepřezkoumatelnost bez dalšího (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, č. 133/2004 Sb. NSS). Nepřezkoumatelné je takové rozhodnutí, které není způsobilé přezkumu pro nemožnost zjistit v něm jeho obsah nebo důvody, pro něž bylo vydáno (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2008, č. j. 7 Afs 212/2006 - 76, č. 1566/2008 Sb. NSS). Proto je zrušení rozsudku pro nepřezkoumatelnost vyhrazeno těm nejzávažnějším vadám rozhodnutí.

[19] Po posouzení předmětného kasačního důvodu Nejvyšší správní soud konstatuje, že napadený rozsudek vadou nepřezkoumatelnosti netrpí. Z napadeného rozsudku jasně vyplývá, na základě čeho krajský soud rozhodoval. Znovu upozorňuje, že případné nedostatky odůvodnění nebo nesprávné posouzení právní otázky nezakládají vadu nepřezkoumatelnosti; ostatní kasační důvody budou u předmětných námitek rozebrány níže.

III. B Jiná závažná překážka pobytu cizince na území

[20] Podle § 44a odst. 3 zákona o pobytu cizinců platí, že „[ž]*ádost o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu se podává ministerstvu na úředním tiskopisu, na kterém se podává žádost o vydání tohoto povolení. Na prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu se § 35 odst. 2 a 3, § 36 a § 46 odst. 3 a 7 vztahují obdobně.*“

[21] Podle § 35 odst. 3 zákona o pobytu cizinců „[d]*obu pobytu na území na vízum k pobytu nad 90 dnů nelze prodloužit, pokud ministerstvo shledá důvod pro zahájení řízení o zrušení platnosti tohoto víza (§ 37).*“
[22] Podle § 37 odst. 2 písm. a) zákona o pobytu cizinců „[m]*inisterstvo dále zruší platnost víza k pobytu nad 90 dnů, jestliže nastal některý z důvodů uvedených v § 56 odst. 1 písm. a), c), d), g), h) a j) až l) nebo v § 56 odst. 2.*“

[23] Podle § 56 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců „[d]*louhodobé vízum, s výjimkou víza k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území z důvodu podle § 33 odst. 3, ministerstvo cizinci neudělí, jestliže pobyt cizince na území není v zájmu České republiky nebo je zjištěna jiná závažná překážka pobytu cizince na území.*“

[24] V daném případě byl stěžovateli povolen dlouhodobý pobyt za účelem podnikání v období od 29. 1. 2017 do 28. 1. 2019. Prvostupňovým rozhodnutím mu však nebyl prodloužen, což potvrdila žalovaná napadeným rozhodnutím. Oba správní orgány vyšly ze shodného skutkového i právního posouzení věci a žádost stěžovatele o prodloužení jeho dlouhodobého pobytu za účelem podnikání zamítly s odkazem na shora citovaný § 56 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců – konkrétně z důvodu zjištění tzv. „*jiné závažné překážky*“ pobytu stěžovatele na území České republiky. Tu spatřovaly v tom, že stěžovatel minimálně od ledna 2017 vykonával nelegální práci, a tím pádem tak fakticky neplnil účel pobytu, tj. podnikání na území České republiky.

[25] Nejvyšší správní soud předně připomíná, že „[z]*ákon o pobytu cizinců stojí na principu, že pobyt cizince na území České republiky musí být odůvodněn, např. dlouhodobým zaměstnáním, podnikáním, studiem, a tyto činnosti musí být skutečně na území České*

republiky vykonávány" (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 12. 2011, č. j. 7 As 82/2011 - 81). Pro rozhodnutí v dané věci je podstatné, zda se stěžovatel výkonu nelegální práce dopustil, či nikoliv, a případně zda výkon nelegální práce lze posoudit jako jinou závažnou překážku.

[26] Stěžovatelova námitka, že nebyl uznán vinným ze spáchání přestupku výkonu nelegální práce, a nelze tedy říci, že se ho dopustil, není důvodná. Bezpochyby lze dát stěžovateli za pravdu v tom, že výkon nelegální práce je přestupkem dle § 139 odst. 1 písm. c) zákona o zaměstnanosti, stěžovatel však nemá pravdu v tom, že bez pravomocného rozhodnutí o spáchání přestupku nemůže žalovaný (potažmo prvostupňový správní orgán) výkon nelegální práce konstatovat. Při posuzování otázky, zda cizinec plní účel povoleného pobytu, je správní orgán rozhodující ve věcech pobytu cizinců oprávněn sám hodnotit charakter vykonávané výdělečné činnosti cizince (podnikání či závislá práce) a činit si o této otázce vlastní úsudek bez nutnosti obracet se dle § 57 odst. 1 písm. a) s. ř. s podnětem k zahájení řízení na příslušný správní orgán rozhodující ve věcech zaměstnanosti (viz rozsudek Nejvyššího správního soud ze dne 24. 7. 2019, č. j. 6 Azs 373/2018 – 30).

[27] Je pravdou, že pokud správní orgány konstatují výkon nelegální práce, který následně vyhodnotí jako závažnou překážku pobytu cizince na území, musí být toto konstatování řádně odůvodněno. Dle stěžovatele však není řádným odůvodněním odkaz na rozhodnutí, kterým byl jiný subjekt uznán vinným za to, že mu výkon nelegální práce umožnil. Zdůrazňuje také, že nebyl účastníkem v řízení se společností VIETVANDA. Nesouhlasí s tvrzením krajského soudu o tom, že by měl prolamovat presumpci správnosti těchto rozhodnutí. Nejvyšší správní soud se naopak s právním posouzením krajského soudu ztotožňuje. Obdobné jako stěžovatelem tvrzené skutečnosti byly tvrzeny i v řízení se společností VIETVANDA, avšak na základě všech zjištěných skutečností byl konstatován výkon nelegální práce, přičemž stěžovatel byl výslovně uveden mezi osobami, jimž byla nelegální práce umožněna. Především ale měl stěžovatel v řízení, jež s ním bylo vedeno, možnost vyvrátit spolehlivé zjištění (v řízení se společností VIETVANDA), že se výkonu nelegální práce dopustil, avšak neučinil tak. Prvostupňový správní orgán jej na základě provedeného výslechu, kde uvedl, že pro společnost E-LEXICON pracuje od začátku roku 2017 na základě smlouvy na dobu neurčitou, vyzval k doložení předmětné smlouvy. Stěžovatel doložil smlouvu uzavřenou dne 10. 10. 2018, což je několik měsíců po provedené kontrole. Stěžovatel tedy nijak nevyvrátil správnost rozhodnutí OIP a Státního úřadu inspekce práce, ačkoliv tak učinit mohl. Ani tato námitka tedy není důvodná.

[28] Stěžovatel argumentoval také tím, že pokud by byl konstatován výkon nelegální práce po dobu jednoho dne, nelze takové jednání kvalifikovat jako jinou závažnou překážku. Závěr krajského soudu o tom, že žalobce vykonává nelegální práci od ledna 2017, nemá oporu ve spisovém materiálu. Nejvyšší správní soud ve své judikatuře opakovaně zdůraznil, že samotné zjištění výkonu nelegální práce nemůže bez dalšího naplnit hypotézu § 56 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců. Správní orgány musí zkoumat, zda bylo jednání natolik závažné a dosahující takové intenzity, že je možno jej podřadit pod pojem jiné závažné překážky (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 10. 2019, č. j. 9 Azs 235/2019 - 33, či ze dne 28. 11. 2019, č. j. 10 Azs 98/2019 - 32).

[29] Krajský soud uvedl, že z napadeného i prvostupňového správního rozhodnutí vyplývá, že potřebnou intenzitu správní orgány shledaly v dlouhodobosti výkonu nelegální práce a také mají za prokázané, že stěžovatel se dopouštěl výkonu nelegální práce již od ledna 2017. S tímto posouzením se krajský soud rovněž ztotožnil. Kasační soud ani zde neshledal žádné pochybení, pouze dodává, že s ohledem na to, že existenci jiné závažné překážky je třeba posuzovat s ohledem na předchozí období platnosti stěžovatelova pobytového oprávnění (tedy od 29. 1. 2017 do 28. 1. 2019), přičemž kontrola proběhla dne 6. 2. 2018, a stěžovatelem doložená smlouva je ze dne 10. 10. 2018, lze dovodit, že stěžovatel se výkonu nelegální práce dopouštěl po převážnou část období, které je při posuzování třeba zohlednit; potřebné intenzity tedy bylo dosaženo. Stěžovatel po většinu původně povolené doby pobytu fakticky podnikatelskou činnost na území České republiky nevykonával, přičemž neplnění účelu předchozího pobytu (faktické nevykonávání podnikatelské činnosti) po převážnou část doby, na kterou bylo cizinci uděleno vízum k pobytu za účelem podnikání, je závažnou překážkou pobytu cizince na území. Nejvyšší správní soud ještě upozorňuje na svůj rozsudek ze dne 3. 3. 2016, č. j. 7 Azs 322/2015 - 43, který říká, že *„účelem pobytu není pobyt samotný, nýbrž účel, pro který byl pobyt povolen. Ostatně samotný zákon o pobytu cizinců výslovně vždy příslušný druh povolení k dlouhodobému pobytu označuje jako povolení za určitým účelem.“*

[30] Závěrem stěžovatel namítal pochybení krajského soudu ve vztahu k jeho vypořádání námitky nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí ohledně posouzení dopadů rozhodnutí na jeho soukromý a rodinný život, neboť krajský soud nahradil chybějící úvahy žalované svými vlastními a omezil se pouze na ekonomickou rovinu. Rozpornost napadeného rozhodnutí s mezinárodními závazky (čl. 8 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod) pak dle stěžovatele krajský soud neřešil vůbec.

[31] Ani zde Nejvyšší správní soud pochybení soudu krajského neshledal. Byť je správní orgán u vybraných rozhodnutí dle zákona o pobytu cizinců z úřední povinnosti povinen zkoumat dopad těchto rozhodnutí do soukromého a rodinného života žadatele (jako je tomu i v tomto případě), je na žadateli samotném, aby uvedl konkrétní skutečnosti, které při tomto posouzení mohou mít vliv. Koneckonců je to sám žadatel, kdo má přesné informace o svých vazbách na území státu a je tedy na něm, aby je v řízení specifikoval; viz například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 11. 2021, č. j. 4 Azs 159/2021 – 37, kde uvedl: „[k] *obecným námitkám stěžovatele stran tvrzeného zásahu napadeného rozhodnutí do rodinného a soukromého života stěžovatele Nejvyšší správní soud shodně s krajským soudem zdůrazňuje, že bylo na stěžovateli, aby správním orgánům sdělil a doložil relevantní informace a uváděl konkrétní tvrzení vztahující se k dopadům předmětného rozhodnutí do jeho soukromého a rodinného života*“, nebo rozsudek ze dne 17. 8. 2020, č. j. 1 Azs 260/2020 - 27, který říká: „*V tomto případě je mimo jakoukoliv pochybnost, že správní orgány byly při svém rozhodování povinny vážit přiměřenost dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života stěžovatele. Nejvyšší správní soud však ve své judikatuře již také konstatoval, že při posuzování přiměřenosti dopadů není nutné výslovně hodnotit všechna kritéria uvedená v § 174a zákona o pobytu cizinců, ale je třeba výslovně zohlednit pouze důvody, které jsou v daném případě specifické a vyplývají z průběhu řízení (viz rozsudek ze dne 4. 4. 2019, č. j. 9 Azs 72/2019 - 37, nebo ze dne 14. 3. 2019, č. j. 7 Azs 554/2018 - 36). Míra a intenzita poměřování těchto zájmů s právem na soukromý a rodinný život je pak přímo odvislá od množství a kvality informací, které má správní orgán k dispozici. V této souvislosti ovšem*

také platí, že břemeno tvrzení tíží primárně žadatele o konkrétní pobytové oprávnění - je to totiž sám žadatel, kdo disponuje relevantními informacemi ze svého soukromého a rodinného života a kdo nejlépe může vylíčit specifika svého soukromého a rodinného života do té míry, aby mohla být položena „na misku vah" proti veřejným zájmům, které případně naopak brání udělení pobytového oprávnění. Jde o informace z jeho vlastní soukromé až intimní sféry (pokud by šlo například o informace týkající se zdravotního stavu žadatele a příslušníků jeho rodiny), jejichž sdělení závisí výlučně na vůli žadatele. Jinak řečeno, je to primárně žadatel, kdo má povinnost správnímu orgánu uvést informace ze svého soukromého a rodinného života, o nichž se domnívá, že jsou pro posouzení věci relevantní a byly by případně způsobilé převážit nad jinými zájmy a hledisky. Teprve v případě, že by měl správní orgán o těchto informacích pochybnosti, nebo by nastala potřeba jejich doplnění, lze vyžadovat odpovídající procesní aktivitu po správním orgánu. [...] *Správní orgán je sice vázán povinností zjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti (§ 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád), to však neznamená, že jsou správní orgány povinny při rozhodování o pobytovém oprávnění samy, bez toho, že by sám žadatel uváděl informace o svém soukromém a rodinném životě, které jsou pro posouzení jeho žádosti relevantní, zjišťovat a pátrat po podrobnostech a specifikách žadatelova soukromí, která by případně převážila nad důvodem pro neudělení pobytového oprávnění. Jak již soud uvedl, tato povinnost musí primárně tížit samotného žadatele. V této souvislosti lze také odkázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 3. 2019, č. j. 1 Azs 367/2018 - 34, podle něhož není povinností správních orgánů vyzývat žadatele k doplnění dalších konkrétnějších sdělení, pokud v řízení o zrušení povolení k trvalému pobytu bezpečně zjistily z jim dostupných podkladů osobní a rodinnou situaci cizince a cizinec ohledně těchto zjištění nic nenamítal.*"

[32] Krajský soud správně uvedl, že prvostupňový správní orgán se dopadem rozhodnutí na soukromý a rodinný život zabýval; neomezil se přitom pouze na ekonomickou rovinu, vycházel ze skutečností známých mu ze spisu. Stěžovatel v odvolání uvedl, že v České republice žije 12 let a že svým podnikáním zde zajišťuje důstojnější život rodině, která žije ve Vietnamské socialistické republice, neboť ji finančně podporuje; to stejné tvrdil i v žalobě. Není přitom vadou, že krajský soud doplnil úvahy žalované; krajský soud konstatoval „jisté pochybení" v nevyjádření žalovaného k argumentu snížení životní úrovně stěžovatelovy rodiny, následně se ale zabýval tím, zda by toto pochybení mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. Uzavřel, že nikoliv, a úvahy žalovaného sám doplnil; Nejvyšší správní soud tento postup aprobuje. Posouzení, zda by rozhodnutí o neprodloužení trvalého pobytu na území mohlo představovat nepřiměřený zásah do práv cizince, je otázkou interpretace a aplikace neurčitého právního pojmu, který musí být v tomto smyslu v konkrétním případě naplněn obsahem odpovídajícím posuzované věci. Jde tedy ryze o otázku interpretace a aplikace práva, jejichž přezkum správními soudy není (na rozdíl od užití správního uvážení) nikterak omezen. Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že krajskému soudu nebránilo nic v tom, aby v tomto ohledu napadeného rozhodnutí přezkoumal a doplnil vlastními úvahami (obdobně např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 7. 2015, č. j. 3 Azs 240/2014 – 35).

[33] Stěžovatelovo žalobní tvrzení, *„že jeho život je nyní zařízen v České republice. Žalobce zde má zdroj obživy, a je z něho schopný zajistit důstojný život jak sobě, tak své rodině žijící ve Vietnamu. Jak žalobce uvedl ve svém odvolání, díky jeho podnikání v České republice si může jeho rodina dovolit kvalitnější zdravotní péči a jeho děti kvalitnější vzdělání,"* je přitom značně

obecné a vyplývá z něj pouze to, že se sníží životní úroveň stěžovatelovy rodiny ve Vietnamu, nikoliv např. to, že by si stěžovatel nemohl najít zdroj obživy ve Vietnamu. Krajský soud správně dovodil a řádně odůvodnil, že snížení životní úrovně cizince a jeho rodiny není nepřiměřeným zásahem do soukromého a rodinného života stěžovatele, neboť přijetí této argumentace by fakticky vylučovalo možnost aplikace zákonných ustanovení o neprodloužení/odejmutí povolení k pobytu. Při posuzování, zda se nejedná o nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života, se zohledňuje zejména délka pobytu, věk, zdravotní stav, rodinná a hospodářská situace, sociální a kulturní integrace v zemi pobytu a vazba na zemi pobytu, vždy dle konkrétních specifik každého případu; to správní orgány učinily, proto zde krajský soud neshledal pochybení tak závažné, pro které by bylo nutné napadené rozhodnutí rušit.

[34] Krajský soud správně vycházel z toho, že stěžovatelem tvrzené skutečnosti nemohou mít žádný vliv na posouzení dopadu rozhodnutí do osobního a rodinného života stěžovatele; pravděpodobně proto se výslovně nezabýval tím, zda je napadené rozhodnutí v zájmu národní bezpečnosti, veřejné bezpečnosti, hospodářského blahobytu země, ochrany pořádku a předcházení nepokojům a zločinnosti, ochrany zdraví nebo morálky nebo ochrany práv a svobod jiných. Nejvyšší správní soud v tomto však neshledal pochybení, které by ovlivnilo zákonnost napadeného rozsudku; podotýká, že touto otázkou se zabýval prvostupňový správní orgán, který konstatoval, že je zde *„veřejný zájem nad zájmem jednotlivce. Ve veřejném zájmu České republiky je, aby na území pobývali jen ti cizinci, kteří zde plní účel pobytu a v rámci povoleného pobytu nezneužívají titulu živnostenského oprávnění jako oprávnění podnikat tím, že za ním ukryjí výkon závislé činnosti.“* K tomu Nejvyšší správní soud podotýká, že takové jednání je v rozporu s ochranou pořádku v zemi.

IV. Závěr a náklady řízení

[35] Stěžovatel se svými námitkami neuspěl. Jelikož Nejvyšší správní soud neshledal důvod pro zrušení napadeného rozsudku ani z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.), zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

[36] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. za použití § 120 téhož zákona. Stěžovatel ve věci neměl úspěch, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti. Žalovanému, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníkovi právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, pak v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly, proto mu soud náhradu nepřiznal.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 13. července 2022

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu